

Diaconie Zonder Grenzen:

Onze steun aan internationale projecten

Naast ons werk voor lokale gemeenschappen, reikt de diaconie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente ook over landsgrenzen heen. Door steun aan projecten in het buitenland dragen we bij aan barmhartigheid en gerechtigheid wereldwijd. Een werkgroep binnen onze gemeente selecteert zorgvuldig de projecten die we ondersteunen. Hierbij richten we ons vooral op partners die ervaring en expertise hebben in internationale hulpverlening. Jaarlijks hebben we hiervoor 120.000 euro beschikbaar.

Samenwerking met Kerk in Actie en de Lutherse Wereld Federatie
Het grootste deel van onze steun gaat naar projecten van Kerk in Actie en de Lutherse Wereld Federatie (LWFF). Kerk in Actie, onderdeel van de Protestantse Kerk in Nederland, beschikt over een uitgebreid netwerk van partners wereldwijd. Deze organisatie heeft de capaciteit om projecten goed te monitoren, zodat de hulp daar terecht komt waar die het hardst nodig is. Denk aan noodhulp bij rampen, armoedebestrijding en projecten gericht op de verbetering

van de positie van vrouwen en lbhqi+’ers. Meer informatie over hun impactvolle werk vindt u op www.kerkinactie.nl.

De Lutherse Gemeente Amsterdam is deel van de wereldwijde Lutherse kerk en daarmee ook lid van de Lutherse Wereld Federatie (LWFF). De LWFF werkt aan humanitaire hulp, ontwikkeling en het versterken van gemeenschappen. De LWFF zet zich in voor mensenrechten, gerechtigheid en vrede. Via haar netwerk kunnen we bijdragen aan duurzame verandering op plaatsen waar de nood hoog is. Meer over de LWFF leest u op www.lutheranworld.org.

Solidariteit met Paramaribo
Een bijzonder project dat we rechtstreeks ondersteunen is de Maarten Lutherkerk in Paramaribo, Suriname. Deze gemeente runt een gaarkeuken voor mensen die moeite hebben om

Foto: Mark Ahnemann c.c.

voldoende eten op tafel te krijgen. Met een bijdrage van 10.000 euro maken we het mogelijk dat vrijwilligers een jaar lang maaltijden kunnen bereiden en uitdelen aan wie dat nodig heeft. Dit initiatief verbindt praktische hulp met de warmte van gemeenschap, een combinatie die ons als Lutherse gemeente nauw aan het hart ligt.

Wereldwijd omzien naar elkaar
Als diaconie dragen we graag bij aan een betere wereld, dichtbij én ver weg. Onze samenwerking met Kerk in Actie en de LWFF stelt ons in staat

▲ De Maarten Luther Kerk in Paramaribo. om op verantwoorde en effectieve wijze internationale solidariteit vorm te geven. Tegelijkertijd koesteren we persoonlijke verbindingen, zoals met de Lutherse gemeente in Paramaribo. Voor noodhulp hebben we jaarlijks 45.000 euro beschikbaar. Door onze steun willen we de boodschap uitdragen dat we, als onderdeel van een wereldwijde kerk, niet alleen geloven in een rechtvaardige wereld, maar daar ook actief aan werken. Samen maken we verschil, van Amsterdam tot Suriname en daarbuiten.

Steun het werk van de lutherse diaconie

Diaconaat (van het Grieks voor 'dienstbaarheid') betekent hulp bieden aan degenen die dat nodig hebben. Als dienst van barmhartigheid, gerechtigheid en bevrijding staat het voor de maatschappelijke, zorgende taak van de kerk. In de afgelopen eeuwen zijn veel zorgtaken overgenomen door de staat en vervolgens door (semi-)overheidsinstellingen. Die hebben het diaconale werk nooit overbodig weten te maken, integendeel; met het terugtrekken van de overheid uit de samenleving en het uitkleiden van sociale voorzieningen neemt het beroep op de diaconie de laatste jaren alleen maar toe.

Meedoen?

Wilt u meedoen met het werk van de diaconie of wilt u meer weten over ons werk? Neem dan contact op met een diaken of met:
Diaconaal centrum 'In de Zwaan'
Maasstraat 148
1079 BK Amsterdam
Telefoon: (020) 404 47 08
E-mail: info@diaconie.com
www.diaconie.com

Uw steun is welkom

Uw giften zijn bijzonder welkom op **NL80-INGB-0004-6200-48**
U kunt het werk van de Diaconie ook steunen via een schenking, legaat of nalatenschap. We informeren u graag over de mogelijkheden.

Jaarbericht 2024/2025

Teksten: Lutherse Diaconie Amsterdam
Redactie: Ellen van der Kemp
Vormgeving: Saskia Zwerver
Druk: Libertas Pascal

Diaconie
Evangelisch-Lutherse
Gemeente Amsterdam

De lutherse diaconie is een vrijwilligersorganisatie, ondersteund door het team van diaconaal centrum 'In de Zwaan'.

Diaconaal werkers:

Ilse van Prooijen (gasthuizen en Augustanahof), Elianne Schultz (Amsterdam Zuidoost), Gerjanne de Vries (Haarlem), Lisanne Bouma (Amsterdam Centrum), Arjan Zwagerman (Maarten Luther Kerk)
Algemeen secretaris:
Martin Teunissen
Manager bedrijfsvoering:
Kees van Baaren
Secretariaat: Debbie Leistra
Communicatie: Marijn Wendel

Het Luther Museum: van concert tot Frau Luther

Regelmatig opent het Luther Museum de deuren voor de buurt: voor een buurtconcert, een concert voor ouderen of voor een speciale doelgroep. Bij iedere tentoonstelling organiseren we (buurt)activiteiten. In de directe omgeving van het museum is een heel netwerk van verschillende organisaties en culturele instellingen die in de buurt actief zijn; dat zorgt voor allerlei interessante kruisbestuivingen.

Deze zomer organiseert het museum weer buurtconcerten in de tuinen van de Stichting Ontmoetingscentrum voor en door Ouderen in de Plantage en Weesperbuurt (SOOP, Nieuwe Kerkstraat) en het Sarphathuis. Dit initiatief was vorig jaar een groot succes.

Tentoonstellingen

Het afgelopen jaar was voor het museum succesvol door mooie buurtactiviteiten, boeiende tentoonstellingen, lezingen, concerten en stijgende bezoekers-aantallen. Met de tentoonstellingen 'Welkom in Nederland?' en 'Johann Georg Schwartz - uit de schaduw van zijn dochter' slaagden we erin een nieuw publiek aan te boren, mede dankzij lovende artikelen in *NRC*, *de Volkskrant* en *Het Parool*, waardoor meer cultuurliefhebbers het museum wisten te vinden.

Dit jaar staat ook weer een aantal prachtige projecten op het programma. Het voorjaar begint met een bijzondere tentoonstelling rond zingen - want wat is een lutherse kerk zonder enthousiast gezang?

▲ Katharina von Bora oftewel Frau Luther. Portret uit 1528 door Lucas Cranach de Oudere, Niedersächsisches Landesmuseum Hannover

In de zomermaanden staat de Ronde Lutherse Kerk centraal. Wat betekent dit gebouw, met de kenmerkende koepel die het aanzicht van Amsterdam al meer dan 350 jaar mede bepaalt, voor de stad?

Op 13 juni is het 500 jaar geleden dat Maarten Luther trouwde. Tijdens de najaarstentoonstelling staat het museum daarom in het teken van zijn wederhelft: Katharina von Bora. Wie was de echtgenote van Luther? Op welke manier is zij belangrijk geweest voor het denken en doen in die periode van de reformatie?

We nodigen iedereen van harte uit om ons museum (weer) te bezoeken en dit alles en veel meer te ontdekken.

▲ De Ronde Lutherse Kerk in 1955.

Foto: Willem van de Poll / Fotocollectie van de Poll, Nationaal Archief, Den Haag

Jaarbericht Lutherse Diaconie Amsterdam

Blijven beginnen

Jaro (niet zijn echte naam) vertelt in dit Jaarbericht hoe zijn verblijf in één van onze twee gasthuizen hem heeft geholpen een nieuw begin in Nederland te maken. Dat is waarom we deze gasthuizen hebben opgezet: mensen gedurende drie maanden een thuis bieden en daarmee gelegenheid om hun leven (weer) op orde te krijgen. Zo proberen we bij te dragen aan een omgeving waarin mensen welkom zijn en de vrijheid hebben om te blijven. Samen met onze hofjes passen de gasthuizen in een traditie die de Lutherse gemeente al sinds de zeventiende eeuw koestert: veilige woon- en leefgemeenschappen creëren voor mensen die dat nodig hebben, op een manier die bijdraagt aan de leefbaarheid van de stad.

In 2022 verwierven we een voormalig politiebureau aan de Balistraat en konden we een begin maken met

een nieuwe invulling van die traditie. Essentieel onderdeel van dat nieuwe hofje wordt een gemeenschappelijke ruimte op de begane grond, die ook een maatschappelijke functie voor en in de buurt krijgt.

Ook op andere manieren ondersteunen we de vorming van gemeenschappen en zetten we ons in voor het versterken van de solidariteit. In het najaar van 2024 is onze diaconaal werker Lisanne begonnen om vanuit het Luther Museum Amsterdam en het gemeentecentrum op het Spui de betrokkenheid in de binnenstad van Amsterdam te helpen vergroten. Dat betekent niet alleen dat we onze plekken daar voor iedereen zo open en toegankelijk mogelijk maken, maar ook dat we zelf nog meer en duidelijker toenadering zoeken bij onze omgeving, zoals we dat ook doen in Amsterdam Zuidoost, Haarlem en Alkmaar.

Volgens Hannah Arendt is vrijheid de mogelijkheid om (opnieuw) te beginnen, telkens weer. Dat is wat ons mensen maakt en wat ons als mensen bepaalt. Het is ook een leidraad bij onze projecten en ons werk als diaconie: Mensen helpen een (nieuw) begin te maken. In dit Jaarbericht belichten we een aantal van onze activiteiten en initiatieven.

We blijven beginnen -

► Over beginnen gesproken: De instelling van het diaconaat wordt verteld in het bijbelboek Handelingen. De twaalf apostelen stelden zeven helpers aan voor meer praktische zaken binnen de gemeente, zodat de apostelen zich op gebed en verkondiging konden richten. Op het fresco uit 1447/1448 door Fra Angelico zegent Petrus één van de zeven, Stefanus (Cappella Nicolina, Vaticaanstad).

Steun aan initiatieven in Amsterdam en Haarlem

De Diaconie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente Amsterdam zet zich in voor een barmhartige samenleving, waarin mensen naar elkaar omzien en een steun in de rug krijgen waar dat nodig is. Elk jaar steunen we zo'n

twintig projecten in Amsterdam, Haarlem en omgeving met in totaal 100.000 euro. Dit geld gaat naar organisaties waar vrijwilligers en professionals zich inzetten om de stad leefbaarder en inclusiever te maken. Deze steun is niet alleen financieel, maar ook een uitdrukking van onze overtuiging dat we samen verantwoordelijk zijn voor elkaar.

Steun aan Heen en Weer: Elektrisch vervoer in de Rivierenbuurt

Een concreet voorbeeld van onze betrokkenheid is de steun aan Heen en Weer in de Rivierenbuurt/De Pijp, Amsterdam. Deze organisatie biedt dankzij vrijwilligers voor één euro vervoer aan kwetsbare buurtbewoners die anders moeilijk de deur uit kunnen. Denk aan ouderen en mensen met een beperking die bijvoorbeeld een doktersafspraak hebben of naar een sociale activiteit willen. Mede dankzij onze financiële bijdrage kon Heen en Weer een elektrische auto aanschaffen. Hiermee dragen we niet alleen bij aan het verduurzamen van de stad, maar ook aan het versterken van de gemeenschap in de buurt. Meer over deze mooie organisatie leest u op hun website: heenenweeramsterdam.nl.

Stem in de Stad: Een haven voor kwetsbaren in Haarlem

Stem in de Stad zet zich in voor Haarlemmers die het moeilijk hebben en kijkt om naar kwetsbare mensen die in nood zijn, naar mensen die niet altijd gehoord of gezien worden. Stem in de Stad is een levendige ontmoetingsplek. Of het nu gaat om dak- en thuislozen, mensen met psychische problemen of anderen die de aansluiting met de maatschappij zijn kwijtgeraakt: Stem in de Stad biedt hulp, een luisterend oor en een plek waar iedereen welkom is. Hun werk is een krachtige uiting van barmhartigheid en solidariteit in de stad. Meer informatie vindt u op stemindestad.nl.

Bouwstenen voor een barmhartige stad

Onze steun aan organisaties als Heen en Weer en Stem in de Stad is onderdeel van een bredere inzet. Jaarlijks werken we samen met tientallen partnerorganisaties die zich sterk maken voor de kwetsbaarsten in onze samenleving. Met onze financiële bijdragen, vaak bescheiden maar impactvol, helpen we hen om hun belangrijke werk voort te zetten. Samen bouwen we aan gemeenschappen waar mensen zich gezien en ondersteund voelen. Een werkgroep van de diaconie selecteert ieder jaar welke initiatieven

we financieel ondersteunen. Deze projecten laten zien hoe de diaconie van de Evangelisch-Lutherse Gemeente in actie komt. Barmhartigheid is geen abstract begrip, maar iets dat handen en voeten krijgt in de vorm van initiatieven die levens verbeteren. Met elkaar maken we onze steden een beetje mooier - voor iedereen.

Verder in het jaarbericht:

- Samenwerking in de Nieuwe Stad: Welk hulpnetje past?
- Lutherse Kerk op het Spui: Ruimte voor nieuwe kansen
- Maarten Luther Kerk: Familie voorbij de bloedbanden
- Gasthuis-portretten
- In actie: Vakantietas en voedselverdeling
- Hofjes van de Lutherse Diaconie: De toekomst van een traditie
- Diaconie Zonder Grenzen: Onze steun aan internationale projecten
- Het Luther Museum: Van concert tot Frau Luther

Foto: HeenWeer Amsterdam

◀ Met deze heen-en-weer-auto komen mensen met een beperking het huis weer uit.

Maarten Luther Kerk: Familie voorbij de bloedbanden

In de Maarten Luther Kerk hebben we diverse sociale en diaconale activiteiten. Hier komt een vaste groep op af. Daarnaast verwelkomen we ook altijd graag nieuwe mensen. Tot die vaste groep behoorden al jaren twee vriendinnen: Leonie en Ada. Begin 2023 overleed Ada. Een gemis voor de hele club die iedere maandagmiddag bij elkaar komt, maar vooral voor Leonie.

Als zussen

Leonie is al vele jaren weduwe. Ze heeft twee dochters die ze niet zo vaak kan zien als ze zou willen. Ada en Leonie waren net zussen: waar Ada was, was Leonie en waar Leonie was, was Ada. Ze hadden altijd veel lol samen en waren onafscheidelijk; niet alleen bij de maandagmiddagclub in de Maarten Luther Kerk, maar bijvoorbeeld ook bij de breiclub in verpleeghuis Torenhael.

Ada had één zoon, Hugo, die tot haar dood bij haar inwoonde. Bij hem liet haar overlijden een grote leegte achter. Hugo kwam daarom een keer naar de buurtmaaltijd - samen met Leonie, want die kende hij immers al via zijn moeder. Deze betrokkenheid groeide door de tijd heen uit tot een hechte band.

▼ Hugo verloor zijn moeder, maar vond Leonie.

Onafscheidelijk

Inmiddels betekenen ze veel voor elkaar en waar ze beide een dierbare verloren hadden, vonden ze elkaar: Leonie een zoon en Hugo een moeder. Sinds twee jaar zijn ze onafscheidelijk en komen ze samen naar de buurtmaaltijd, buurtclub Dynamo en de breiclub. Waar Hugo gaat, gaat Leonie en waar Leonie gaat, gaat Hugo.

Het is een beetje zoals het bijbelverhaal Johannes 19: *Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder met haar zuster, Maria, de vrouw van Klopas, en Maria uit Magdala. Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie hij veel hield, zei hij tegen zijn moeder: 'Dat is uw zoon,' en daarna tegen de leerling: 'Dat is je moeder.' Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis.*

Dit is wat kerk of diaconaat kan zijn: familie vormen voorbij de bloedbanden. Een gemeenschap van mensen die naar elkaar omzien en voor elkaar klaarstaan. Steun vinden in de ander, waarbij de voorheer vreemde ander soms plots een zeer vertrouwd iemand voor je kan worden.

▲ Leonie verloor Ada, maar vond Hugo.

Gasthuisportretten

De Lutherse Diaconie heeft twee gasthuizen: In de Roos en In de Waard. Hier kunnen mensen tijdelijk verblijven om even op adem te komen en een veilige plek te hebben. In beide gasthuizen woont een huisoudste die dagelijks gastvrijheid biedt. Dankzij deze huisoudsten, die bereid zijn hun dagelijks leven te delen met de gasten, kunnen we deze mooie plekken bieden aan mensen die het hard nodig hebben.

Een van onze gasten in het afgelopen jaar was Jaro. We vroegen hem om terug te kijken op zijn verblijf in ons gasthuis en of dat hem heeft geholpen om zijn leven op orde te brengen.

“Aan het begin van 2024 had ik heel dringend een plek nodig”, vertelt Jaro. “Ik kreeg hulp van Takecarebnb, een organisatie die vluchtelingen bijstaat om tijdelijke accommodatie bij een gastgezin te vinden terwijl ze op een plek wachten. Ik stond al op de wachtlijst bij de gemeente Amsterdam voor een woning, dus ik vroeg aan mijn contactpersoon bij Takecarebnb of die iets in Amsterdam zou kunnen vinden. Dat bleek te kunnen. Gedurende de vijf maanden daarna kon ik terecht in het gasthuis van de diaconie.”

Een eigen plek

“Mijn eerste gedachte was: Heb ik nu echt mijn eigen plek in Amsterdam?! Voor die tijd moest ik altijd bij vrienden overnachten - ik was bijna ieder weekend in Amsterdam, hoewel ik in plaatsen woonde die tamelijk ver van Amsterdam liggen, zoals Sneek. Nu hoefde ik niet meer te reizen, alles was dichterbij.”

“Ik moet bekennen dat ik, toen ik deze plek in het gasthuis aangeboden kreeg, aan mijn contactpersoon heb gevraagd om iets anders te vinden, ik wilde eigenlijk weigeren. In die tijd was mijn sociale angst heel groot en uit de beschrijving had ik begrepen dat mensen

in het gasthuis gemeenschappelijk wonen, alles samen doen en veel tijd met elkaar doorbrengen. Vanwege omstandigheden kon ik me niet voorstellen dat ik onderdeel zou zijn van zo intens samen leven met anderen. Ik had een kleine, maar eigen ruimte nodig en de mogelijkheid om op mijzelf te zijn.”

“In werkelijkheid bleek het heel anders dan ik me had voorgesteld en het gasthuis werd vijf maanden lang mijn ware thuis, met mijn eigen kamer. Iedereen heeft een eigen ruimte in de woning en is volledig vrij. Het is de gewoonte om iedere maandag bij elkaar te komen en samen te eten. Er is telkens iemand anders die kookt. Meestal maakt hij of zij een gerecht uit de keuken van zijn of haar geboorteland. Het is een mooi gebruik waarin iedereen samen kan komen voor een heerlijk maal.”

Buiten het systeem

“Ik voelde me heel prettig in het gasthuis. Ik ben homo en als homo voelde ik me hier aangenaam en veilig. Waar ik vandaan kom, zijn mensen uit de kerk vaak homofob en intolerant tegenover mensen als ik, maar hier was dat anders. Zowel de mensen van de kerk als die van het gasthuis zijn heel verwelkomend naar lhbtq+’ers.”

“De periode waarin ik in het gasthuis verbleef was de zwaarste van de 2,5 jaar die ik inmiddels in Nederland was, door omstandigheden die helemaal los stonden van het gasthuis. Nederland is een heel sociaal land, met geweldige sociale zekerheid, maar je moet in het ‘systeem’ zitten. Tijdens die periode maakte ik mee wat het betekent als je buiten dat systeem raakt. Ik werd - volgens mij ten onrechte - een tijdlang uit het systeem geweerd. Als gevolg daarvan kon ik niet langer terecht bij mijn kliniek voor psychische zorgverlening. Ik had geen idee waar ik al sinds lange tijd nam en waar ik

▲ “Jaro: ‘Het gasthuis werd vijf maanden lang mijn ware thuis.’”

niet zomaar ineens zonder kon. Mijn psychische problemen werden dermate ernstig dat ik zware medicijnen moest nemen om te kunnen slapen en te overleven. Ik dacht aan zelfmoord.”

Een veilige plek

“Dit vertel ik omdat ik me herhaaldelijk heb afgevraagd: Zou ik hebben kunnen omgaan met alles wat er toen met me gebeurde als ik nog op mijn vorige plek had gewoond of in een vluchtelingenkamp? Ik weet het natuurlijk niet zeker - maar ik denk het niet. Ik voelde me hier in het gasthuis heel veilig, het was mijn eigen veilige plek waar ik de deur achter me dicht kon doen. De regel is dat je maximaal drie maanden in het gasthuis kunt verblijven, maar de diaconie, in de persoon van Ilse, stond me met het oog op mijn situatie toe om langer te blijven. Ik ben daar heel dankbaar voor.”

“Inmiddels is mijn toestand veel beter. Vluchtelingenwerk Nederland en de gemeente Amsterdam hebben me heel erg geholpen en nu heb ik een sociale huurwoning. Het gaat goed met me. Ik vind mijn plek heel fijn en probeer mijn leven op een aangename manier te organiseren. Het was een moeilijke periode, maar nu is alles goed. Ik wil een opleiding gaan doen. Ik wil beginnen met een intensieve cursus Nederlands en mijn twee universiteitsdiploma’s laten erkennen, gezelligheid rond mijn huis creëren, weer boeken lezen, reizen, vooruitgang boeken bij het begrijpen van wie ik ben en wat ik in dit leven wil.”

SKIN (Samen Kerk In Nederland)-Amsterdam is een netwerk van regionale en migrantenkerken in de Amsterdamse regio en bestaat sinds 2021. Het heeft als doel de kerken actief te ondersteunen bij sociaal-maatschappelijke hulpverlening. “Pakjekans” is de verzamelnaam voor de gemeentelijke regelingen voor Amsterdammers met een laag inkomen. Hun Flying Squad geeft hierover door heel Amsterdam voorlichting. Het valt onder de afdeling Werk, Participatie en Inkomen.

Hofjes van de Lutherse Diaconie: De toekomst van een traditie

De Lutherse Diaconie Amsterdam bouwt al eeuwenlang mee aan een samenleving waarin zorg voor elkaar centraal staat. Die betrokkenheid komt ook tot uiting in de hofjes die we beheren: plekken waar mensen samenleven en elkaar ondersteunen. Hofjes zijn niet in de eerste plaats een erfenis uit het verleden; ze vormen ook een antwoord op de uitdagingen en behoeften van nu.

Een nieuwe stap: een hof aan de Balistraat
Eind 2022 verwierf de Lutherse Diaconie het voormalige politiebureau aan de

Bereid: Ronnic Winter/Diagonie

Balistraat 104, in het levendige hart van de Indische Buurt. Daarmee zijn we begonnen aan een ambitieus project dat niet alleen woonruimte zal bieden, maar ook in een maatschappelijke (buurt-) functie voorziet. Eind 2023 stemde de gemeente in met onze plannen en konden we een volgende fase in gaan.

In 2024 hebben we het participatietraject met de buurt opgestart. Aan de hand van de reacties van de gemeente, de buurt en een adviesgroep zijn de ontwerpen aangepast en verbeterd.

Een belangrijke vraag waar we nu aan werken is, welke maatschappelijke functie de begane grond van het gebouw precies krijgt. We willen als Lutherse Diaconie immers niet alleen woningen creëren, maar ook een actieve en betrokken rol vervullen in het leven van de buurt.

Het pand wordt grondig verbouwd, met onder andere de toevoeging van twee extra verdiepingen. Het nieuwe hof krijgt een eigentijdse invulling die past

◀ Ontwerp van de nieuwe hof met extra verdiepingen.

bij de buurt en de stad en moet eind 2026 opengaan. De komende tijd staat in het teken van het verkrijgen van alle vergunningen, het definitief maken van het ontwerp en de daadwerkelijke bouw.

Hofjes: Van toen naar nu

De hofjes van de Lutherse Diaconie zijn een begrip in Amsterdam. De Lutherhof en de Augustanahof laten zien hoe deze woonvorm kan bijdragen aan een veilige en sociale leefomgeving. De Lutherhof biedt al meer dan honderd jaar een thuis aan mensen die zelfstandig en toch beschermd willen wonen. De Augustanahof laat vanaf de opening in 2017 zien hoe geschikt deze woonvorm nog steeds kan zijn in de huidige tijd. Zowel in de Lutherhof als in de Augustanahof is er niet alleen verbinding tussen de bewoners onderling maar ook met de buurt.

Meer dan wonen

Bijzonder aan de hofjes van de Lutherse Diaconie is dat ze meer zijn dan alleen een verzameling woningen. Het zijn plekken waar mensen met verschillende achtergronden samenkomen, waar gemeenschapszin kan groeien en die zo

▲ Balistraat 104 in Amsterdam.

ook een maatschappelijke rol kunnen vervullen. Je zou het samen wonen als een tegenbeweging kunnen zien. Leven in een hof is minder individueel. Bewoners leven met elkaar mee en kijken naar elkaar om - in de hof, maar ook in de buurt.

De Lutherse Diaconie ziet de nieuwe hof in de Balistraat niet alleen als een woonproject, maar ook als een manier om aanwezig te zijn in de buurt en bij te dragen aan het welzijn van de gemeenschap. Dit komt direct tot uiting in de manier waarop we de begane grond van de nieuwe hof gaan gebruiken en beschikbaar maken. Ideeën variëren van een ontmoetingsruimte tot een plek waar buurtinitiatieven of sociale organisaties terecht kunnen. Het doel is om een plek te creëren waar bewoners

en buurtgenoten elkaar kunnen vinden, en waar verbinding en solidariteit centraal staan.

Een traditie die voortleeft

Met de ontwikkeling van het hofje aan de Balistraat laat de Lutherse Diaconie zien dat haar eeuwenoude traditie van hofjesbouw niet alleen relevant is, maar ook toekomstbestendig. Door in te spelen op actuele vraagstukken, zoals betaalbare huisvesting en de groeiende behoefte aan sociale samenhang, blijven de hofjes een waardevolle bijdrage leveren aan het leven in Amsterdam.

De hof aan de Balistraat is meer dan een bouwproject; het is een uiting van zorg, van betrokkenheid bij de stad en haar bewoners. En hoewel de opening nog een paar jaar op zich laat wachten, vormt dit initiatief nu al een inspiratie voor de toekomst.

Lutherse Kerk op het Spui: Ruimte voor nieuwe kansen

Er zijn verschillende inloophuizen in Amsterdam, maar niet één daarvan is specifiek bedoeld voor vrouwen. Dat terwijl niet elk inloophuis een veilige plek voor hen is, laat staan voor kinderen. Daarom opent het gemeentecentrum in de Handboogstraat, in samenwerking met de Regenboog-groep, de deuren voor dakloze vrouwen met hun kinderen. We bieden hun een prettige plek om heen te gaan, samen te komen, te koken en misschien gewoon even te zijn. Veel van deze vrouwen verplaatsen van logeerruimtes naar logeerdres, van bank naar logeerdres of een matje op de grond. Dit jaar opent het gemeentecentrum de deuren voor hen, één dag in de week tussen 11 en 14 uur.

Er zijn nog meer mensen die regelmatig in het gemeentecentrum samenkomen. Elke maand komt de organisatie Choices Center langs voor een praatgroep. Deze organisatie zet zich in voor asielzoekers die lhbtq+’er zijn en biedt hen alle soorten hulp. Of het nou gaat om psychische hulp, fysieke hulp of hulp bij een verslaving: ze staan voor hen klaar. Ze zoeken een plek om te kunnen koken en die kunnen wij bieden.

Naast deze lopende projecten, blijven we zoeken naar organisaties, projecten en doelgroepen om mee samen te werken. Er is volop ruimte voor nieuwe dingen. We zijn in doorlopend gesprek met het Brandpunt Stad van de Lutherse gemeente om met een open blik te kijken naar projecten die nodig zijn in de buurt, de stad of in de gemeente of het kerkgebouw zelf. Met collectes en speciale inzamelingen betrekken we de gemeente bij diaconale doelen. We zamelen af en toe extra dingen in, zoals speelgoed, kleding of tandpasta voor de voedselbank. En we kijken hoe we kerkleden die slecht ter been zijn, toch naar de kerkdiensten kunnen brengen.

▼ Het gemeentecentrum aan de Handboogstraat opent de deuren voor dakloze vrouwen en hun kinderen.

Foto: Merijn Wemder/Diagonie

In actie: Vakantietas en voedselverdeling

Sinds 2019 organiseren inmiddels vijftien samenwerkende kerken in Haarlem jaarlijks de ‘Actie Vakantietas’. Kerkleden en buurtbewoners zamelen voor het begin van de zomervakantie 250 tasje met speelgoed in voor kinderen van 4-12 jaar die opgroeien in een situatie waar weinig geld is en waar ze niet op vakantie kunnen gaan. We werken rond deze actie nauw samen met de speelgoedbank; zij weten om welke kinderen het gaat.

In voorgaande jaren kregen ze een gevuld tasje en moesten ze maar afwachten wat daar in zou zitten. Deze keer hebben we alle cadeautjes verzameld en op de laatste zaterdag voor de zomervakantie volgens een puntensysteem uitgesteld op tafels in een buurtgebouw. Tijdens de feestelijke actiemiddag konden de uitgenodigde kinderen met 20 (virtuele) punten hun cadeaus uitkiezen. Een voetbal van 8 punten? Een kleurboek voor 2 punten? Of toch liever een kaartje voor het zwembad of de bioscoop? Vrijwilligers uit de kerken hielpen mee in de voorbereiding en op de dag zelf. Het feest was compleet met een ijsjeskraam (gesponsord door de Rotary), eten en drinken, een schminker, een haarverlchter en een ballonmaker. Op het plein voor het

buurtcentrum waren allerlei sport- en spelactiviteiten, georganiseerd door de organisatie Sport Support. We zien nu al uit naar de volgende editie!

Voedseluitdeelpunt

Zien dat er aan de ene kant supermarkten zijn die dagelijks eten weggooiden en aan de andere kant mensen die weinig leefgeld hebben maar net niet in aanmerking komen voor de voedselbank ... Het was voor diaconaal werker Gerjanne de Vries aanleiding om te kijken hoe die werelden bij elkaar konden komen.

In samenwerking met ‘Haarlem Food Future’, een organisatie die strijd tegen voedselverspilling, en met steun vanuit de diaconie komen er nu iedere maandag kratten vol met eten van diverse supermarkten naar ‘Ontmoeting’, het gemeenschapsgebouw bij de Lutherse Kerk in Haarlem.

Niet alleen buurtbewoners met een smalle beurs, maar ook mensen die worden voorgesteld door een sociaal wijkteam of door ‘Stem in de Stad’ weten het voedseluitdeelpunt inmiddels goed te vinden. De kratten met eten staan uitgesteld op tafels en de bezoekers kunnen zelf de boodschappen kiezen die ze goed

▲ Het voedseluitdeelpunt in Haarlem.

kunnen gebruiken of lekker vinden. Vrijwilligers uit de kerk en uit de buurt helpen mee, schenken koffie en bieden een luisterend oor. Vanuit de supermarkten komt er altijd genoeg lekkers mee voor bij de koffietafel. Regelmatig is er iemand van het wijkteam aanwezig voor complexere hulpvragen en die bezoekers kan wijzen op hulpverlening. Eens per maand is er bovendien een hygiëne-uitgiftepunt. Bezoekers kunnen dan drie items kiezen; van toilet papier tot wasmiddel, van shampoo tot tandpasta, er ligt van alles. Diaconie, armoedefonds en een sponsor zorgen iedere maand voor een nieuwe voorraad; iedereen die dat wil, kan hygiëneproducten doneren.